

RAPORT

III edycja

**OGÓLNOPOLSKIE BADANIE „BIEŻĄCY MONITORING SEKTORA” OBSZAR EDUKACJI
(szkolnictwo ponadpodstawowe),
W KONTEKŚCIE ZAKRESU I SPOSOBU KSZTAŁCENIA
DLA SEKTORA MOTORYZACYJNEGO**

realizowane na zlecenie
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A

Rozwój sektora
motoryzacji
przez edukację

Niniejsza
prezentacja jest
skróconą wersją
raportu z III edycji
badania
dostępnego na
stronie

<http://radasektorowa-motoryzacja.pl/badania/>

Metodologia

Łącznie w III edycji badania udział wzięło **123 nauczycieli**
przedmiotów zawodowych z całej Polski

Dodatkowo w ramach badań jakościowych przeprowadzono:

3 spotkania FGI metodą on-line

20 wywiadów IDI metodą telefoniczną

CELE BADANIA

W III edycji badania skupialiśmy się na:

- aktualnych kwalifikacjach nauczycieli przedmiotów zawodowych
- nowych trendach w motoryzacji i innowacjach wdrażanych w szkołach
- doradztwie zawodowym
- potrzebach nauczycieli w zakresie nowych kompetencji i szkoleń
- współpracy szkół i nauczycieli z pracodawcami
- potrzebach szkół w związku z przyjęciem uczniów z Ukrainy
- **porównaniu najważniejszych zmiennych i wniosków ze wszystkich edycji badań**

WYNIKI BADANIA

TRENDY W MOTORYZACJI

Główne megatrendy w branży motoryzacyjnej

GLOBALIZACJA

ZMIANY KLIMATU

NOWE TECHNOLOGIE

STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA

„Jesteśmy w przełomowym momencie. Digitalizacja i sztuczna inteligencja rewolucjonizują naszą branżę, która z producenta aut staje się oferentem usług mobilności „– mówi dr Ewa Łabno-Fałęcka, Dyrektor Komunikacji i Relacji Zewnętrznych, Mercedes-Benz Manufacturing Poland.

Główne trendy w branży motoryzacyjnej

AUTA O ALTERNATYWNYCH NAPĘDACH

AUTA SKOMUNIKOWANE Z SIECIĄ I Z KIEROWCĄ

WSPÓLDZIELONA MOBILNOŚĆ, SYSTEM ABONAMENTOWY

AUTA AUTONOMICZNE

AUTA SPERSONALIZOWANE, LIMITOWANE EDYCJE

AUTA O ALTERNATYWNYCH NAPĘDACH

Nowe technologie to również:

CYFRYZACJA

AUTOMATYZACJA

ROBOTYZACJA

*Przyszła edukacja musi zatem
koncentrować się m.in. na
podnoszeniu kwalifikacji w zakresie
transformacji cyfrowej i robotyzacji.*

WYNIKI BADANIA

PRZEMYSŁ MOTORYZACYJNY

Firmy sektora motoryzacyjnego w statystyce

Biorąc pod uwagę **wszystkie sekcje PKD** (sekcje PKD wzięte pod uwagę znajdują się poniżej) wyselekcjonowane w sektorze motoryzacyjnym, **łącznie w rejestrze REGON na dzień 30 września 2022 r. zarejestrowanych było 261 743 firm** tej branży, o 1756 więcej niż w roku 2020, tj. **wzrost o 0,7%**.

Wzrost liczby przedsiębiorstw zanotowano w 4 sektorach:

- 25 produkcja metalowych wyrobów gotowych o 1933 firmy
- 28 produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana o 79 firm
- 29 produkcja pojazdów samochodowych, przyczep o 44 firmy
- 33 naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń o 338 firm

Spadek natomiast w 7 sektorach:

- 22 produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych o 297 firm
- 23 produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych o 46 firm
- 24 produkcja metali o 74 firmy
- 26 produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych o 23 firmy
- 27 produkcja urządzeń elektrycznych o 16 firm
- 30 produkcja pozostałego sprzętu transportowego o 6 firm
- 45 handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych o 176 firm

Powstało łącznie

**2 394 nowych
firm**

Zamknięto łącznie

638 firm

Nadal najwięcej stanowią firmy zajmujące się handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi. Firm takich jest łącznie 146 490 i stanowią 56,0% sektora.

Następnie 22,3% branży to firmy zajmujące się produkcją metalowych wyrobów gotowych, łącznie 58 345 firm. Kolejno, 12,3% stanowią firmy związane z naprawą, konserwacją i instalowaniem maszyn i urządzeń, łącznie 32 148 firm.

Aż 95,7% firm sektora motoryzacyjnego to firmy mikro zatrudniające do 9 pracowników. Tu zanotowano wzrost o 2 139 firm w stosunku do roku 2020.

Firmy małe (zatrudniające 10-49 osób) stanowią 3,2%, firmy średnie (50-249 osób) jedynie 0,8% i firmy duże (zatrudniające pow. 250 pracowników) jedynie 0,2%. W tych trzech kategoriach firm zanotowano spadek liczby przedsiębiorstw o 383 firmy.

Tabela 2. Firmy sektora motoryzacyjnego wg. zatrudnienia

		Ogółem	0-9	10-49	50-249	250=>
2020r.	Liczba firm	259 987	248 414	8 809	2 260	504
	% firm		95,5%	3,4%	0,9%	0,2%
2022r.	Liczba firm	261 743	250 553	8 500	2 199	491
	% firm		95,7%	3,2%	0,8%	0,2%
Zmiana 2022/2020		1 756	2 139	-309	-61	-13

Źródło: dane REGON GUS, 2020r. stan na dzień 30 czerwca 2020r., 2022r. stan na dzień 30 września 2022r.

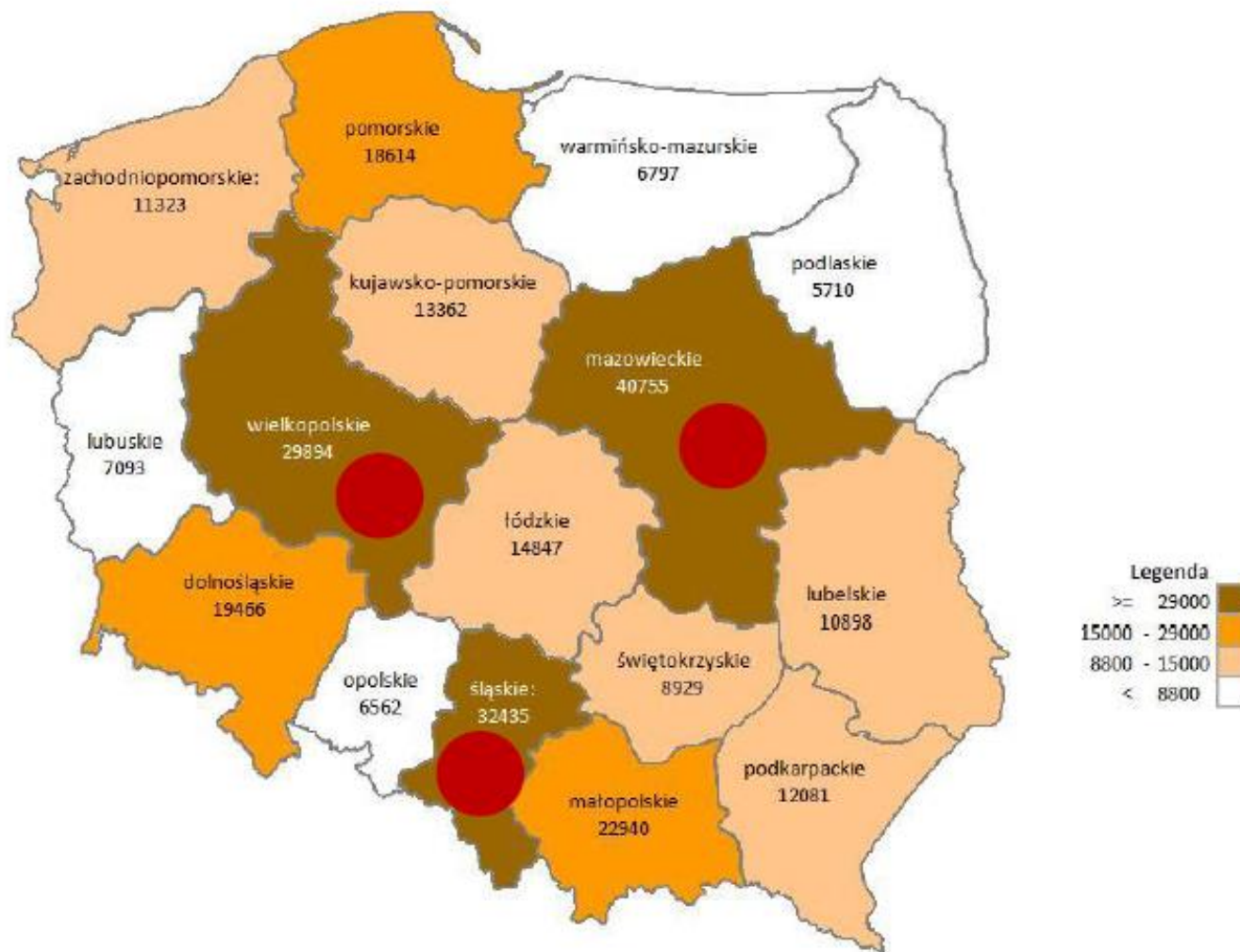
Biorąc pod uwagę lokalizację firm, największa koncentracja biznesu motoryzacyjnego znajduje się w:

- **woj. mazowieckim**, łącznie 40 755 firm, które stanowią 15,6% wszystkich firm sektora
- **woj. śląskim**, gdzie łącznie funkcjonuje 32 435 firm, które stanowią 12,4%
- **woj. wielkopolskim**, gdzie łącznie funkcjonuje 29 894 firm, stanowiących 11,4%.

Najmniej z kolei firm sektora znajduje się w województwach:

- lubuskim
- warmińsko-mazurskim
- opolskim
- podlaskim.

Firmy sektora motoryzacyjnego w 2022r.

WYNIKI BADANIA

SZKOŁY ZAWODOWE W STATYSTYCE

SZKOŁY ZAWODOWE W POLSCE dla branży motoryzacyjnej

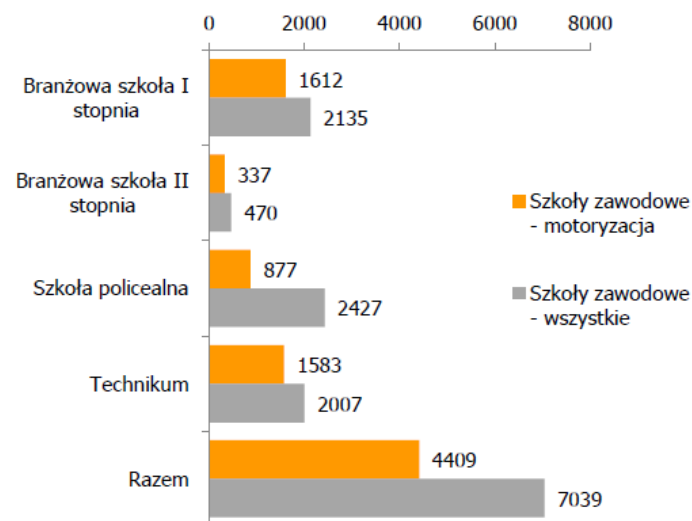

Jak wynika z danych publikowanych na <https://rspo.men.gov.pl/> na dzień 31-10-2022r. w Polsce funkcjonuje łącznie 4 409 szkół i placówek edukacyjnych kształcących w 61 zawodach dedykowanych branży motoryzacyjnej i elektromobilności.

Spośród 4 409 szkół zawodowych kształcących w roku szkolnym 2022/2023 w zawodach dedykowanych branży motoryzacyjnej:

- 1 612 to szkoły branżowe I stopnia
- 337 to szkoły branżowe II stopnia
- 877 to szkoły policealne
- 1 583 to technika.

Wykres 2. Liczba szkół kształcenia zawodowego na rok szkolny 2022/2023
(źródło: <https://rspo.men.gov.pl/>)

Szkoły zawodowe prowadzące kształcenie w zawodach dedykowanych branży motoryzacyjnej stanowią w roku szkolnym 2022/2023

62,6%

wszystkich szkół zawodowych w Polsce.

Dla porównania w roku szkolnym 2021/2022 stanowiły 60,7%, a 2020/2021 stanowiły 64,9%.

Nastąpił wzrost liczby szkół zawodowych kształcących na kierunkach dedykowanych branży motoryzacyjnej w 2022r. jest o 20 szkół więcej niż w roku 2021, jednak nadal jest o 367 placówek mniej niż w roku 2020, wynika to natomiast z likwidacji wielu kierunków kształcenia w szkołach policealnych

W stosunku do 2021r. w 2022r. wzrosła liczba:

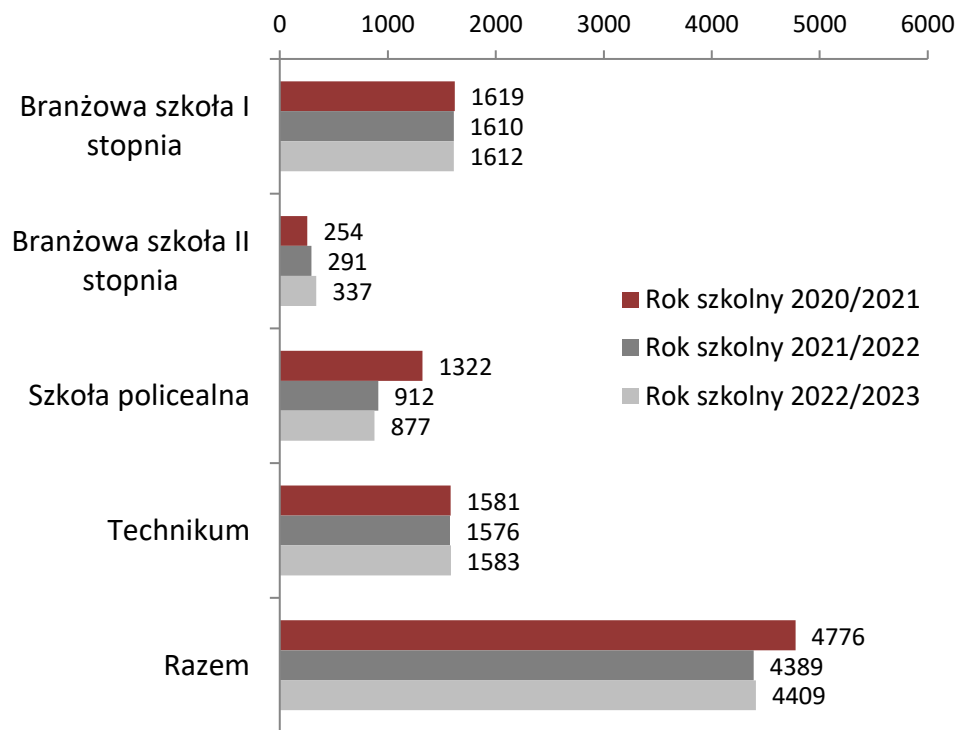
- szkół branżowych I stopnia o 2 placówki
- szkół branżowych II stopnia o 46 placówek
- techników o 7 placówek

Spadła natomiast liczba szkół policealnych o 35 placówek.

Liczba szkół zawodowych branży motoryzacyjnej

(źródło: <https://rspo.men.gov.pl/>)

	Branżowa szkoła I stopnia	Branżowa szkoła II stopnia	Szkoła policealna	Technikum	Razem
Zmiana 2022 do 2021	2	46	-35	7	20
Zmiana 2022 do 2020	-7	83	-445	2	-367

Największy spadek liczby placówek zawodowych zanotowano w zakresie szkół policealnych, gdzie w 35 szkołach zlikwidowano zawód **technik bezpieczeństwa i higieny pracy**. Dodatkowo w szkołach policealnych obecnie nie kształci się już na kierunkach: technik teleinformatyk, technik telekomunikacji, technik transportu drogowego. Zawód technik bezpieczeństwa i higieny pracy to jedyny kierunek dedykowany branży motoryzacyjnej, który jest nauczany w szkołach policealnych.

W roku szkolnym 2022/2023 w całej Polsce **uruchomiono dodatkowo 482 kierunki kształcenia**, w tym:

- 278 w szkołach branżowych I stopnia,
- 113 w szkołach branżowych II stopnia
- 126 w technikach.

W szkołach branżowych I stopnia otwarto dodatkowo:

- 11 kierunków **automatyk**
- 7 kierunków **blacharz** i 7 **blacharz samochodowy**
- 16 kierunków **elektromechanik**
- 14 kierunków **elektromechanik pojazdów samochodowych**
- 10 kierunków **elektronik**
- 23 kierunki **elektryk**
- 6 kierunków **kierowca mechanik**
- 4 kierunki **kowal**
- 19 kierunków **krawiec**
- 40 kierunków **lakiernik samochodowy**
- 35 kierunków **magazynier-logistyk**
- 8 kierunków **mechanik motocyklowy**
- 3 kierunki **mechanik pojazdów samochodowych**
- 1 kierunek **mechanik precyzyjny**
- 16 kierunków **mechanik-monter maszyn i urządzeń**
- 9 kierunków **mechatronik**
- 1 kierunek **monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych**
- 3 kierunki **operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych**
- 2 kierunki **operator maszyn i urządzeń odlewniczych**
- 1 kierunek **operator maszyn w przemyśle włókienniczym**
- 2 kierunki **operator urządzeń przemysłu ceramicznego**
- 2 kierunki **operator urządzeń przemysłu chemicznego**
- 7 kierunków **sprzedawca**
- 9 kierunków **ślusarz**
- 9 kierunków **tapicer**

W szkołach branżowych II stopnia otwarto dodatkowo:

- 4 kierunki **technik automatyk**
- 6 kierunków **technik elektronik**
- 12 kierunków **technik elektryk**
- 21 kierunków **technik handlowiec**
- 12 kierunków **technik logistyk**
- 10 kierunków **technik mechanik**
- 4 kierunki **technik mechatronik**
- 31 kierunków **technik pojazdów samochodowych**
- 1 kierunek **technik technologii chemicznej**
- 1 kierunek **technik technologii wyrobów skórzanych**
- 1 kierunek **technik telekomunikacji**
- 10 kierunki **technik transportu drogowego**

W technikach otwarto dodatkowo:

- 2 kierunki **technik analityk**
- 6 kierunków **technik automatyk**
- 2 kierunki **technik chłodnictwa i klimatyzacji**
- 6 kierunków **technik elektryk**
- 3 kierunki **technik handlowiec**
- 5 kierunków **technik informatyk**
- 12 kierunków **technik logistyk**
- 1 kierunek **technik pojazdów samochodowych**
- 59 kierunków **technik programista**
- 25 kierunków **technik rachunkowości**
- 7 kierunków **technik spedytor**
- 2 kierunki **technik technologii chemicznej**
- 5 kierunków **technik teleinformatyk**
- 4 kierunki **technik transportu drogowego**

Zlikwidowano natomiast w technikach:

- 7 kierunków **technik ekonomista**
- 2 kierunki **technik mechanik**
- 1 kierunek **technik telekomunikacji.**

Ponadto, uruchomiono również nowe zawody eksperymentalne:

- eksperymentalny - technik spawalnictwa
- eksperymentalny - technik tekstronik

Kontynuowane są również eksperymentalne kierunki z lat wcześniejszych:

- eksperymentalny - technik automatyki i robotyki
- eksperymentalny - technik elektromobilności
- eksperymentalny - technik robotyki

W szkołach branżowych I i II stopnia nie zlikwidowano żadnego kierunku kształcenia.

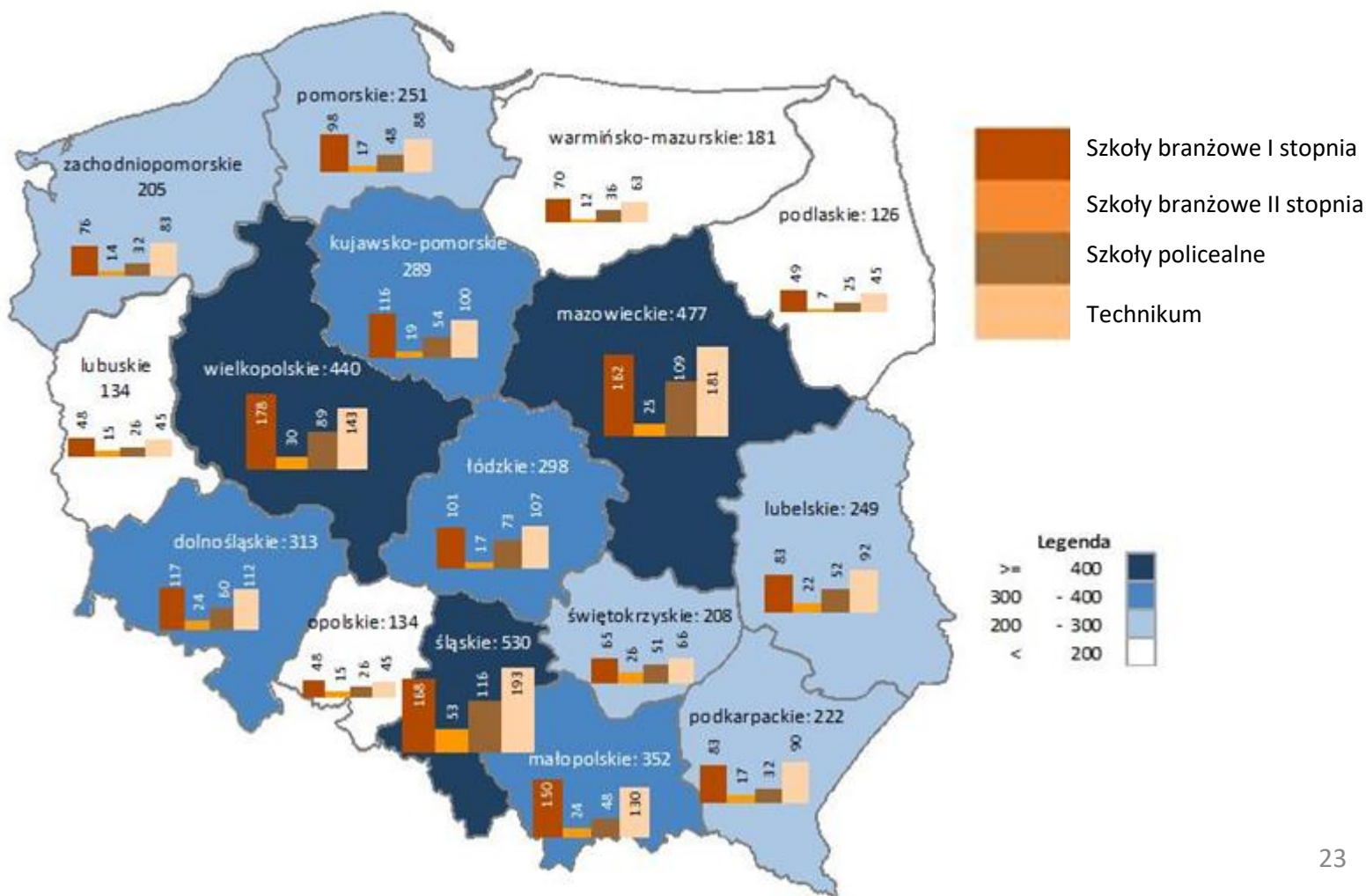
UWAGA!

Dodatkowo w tej edycji badania dodano do spisu kierunków kształcenia 3 zawody:

- **technik robotyk**, który kształci w 43 technikach w całej Polsce
- **technik spawalnictwa**, łącznie 88 szkół, w tym: 15 szkół branżowych II stopnia i 73 technika
- **technik szerokopasmowej komunikacji elektronicznej**, łącznie 11 techników w całej Polsce kształci w tym kierunku.

Szkoły zawodowe w Polsce wg. typów szkół

kształcące na kierunkach dedykowanych branży motoryzacyjnej w roku szkolnym 2022/2023

Najwięcej szkół zawodowych kształcących w zawodach dedykowanych branży motoryzacyjnej jest w województwach:

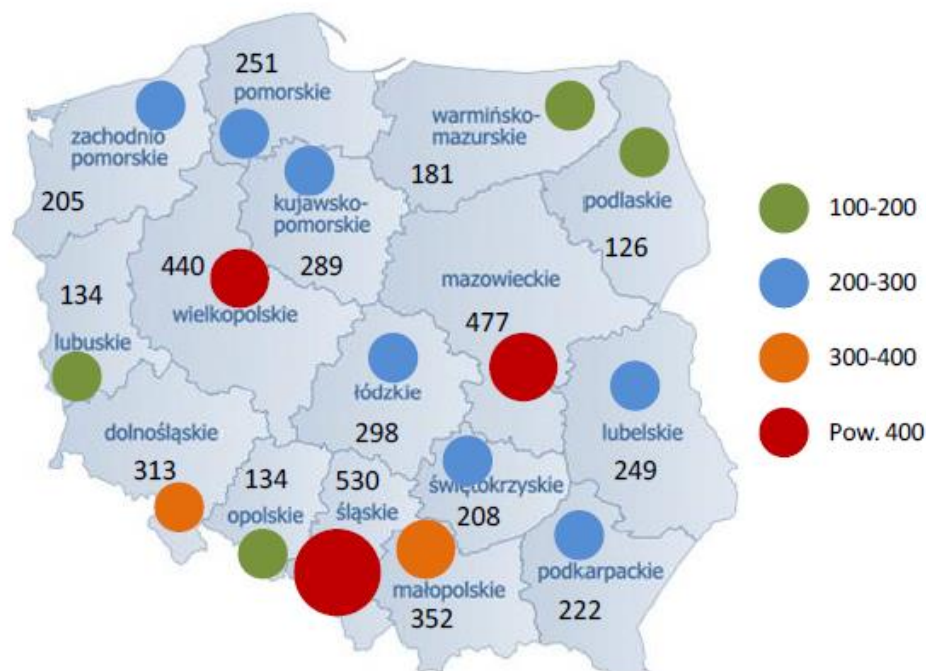
- śląskim, łącznie 530 placówek
- mazowieckim 477 szkół
- wielkopolskim 441 szkół.

Najmniej z kolei w województwach:

- warmińsko-mazurskim 181 szkół
- podlaskim 126 szkół
- lubuskim 136 szkół.

Szkoły zawodowe w Polsce w roku szkolnym 2022/2023

kształcące na kierunkach dedykowanych branży motoryzacyjnej łącznie 4409 szkół

WYNIKI BADANIA

ZAWODY DEFICYTOWE W SEKTORZE MOTORYZACYJNYM

Wśród zawodów sektora motoryzacyjnego, które w edycji raportu **Barometr Zawodów 2022** zaklasyfikowano do **deficytów** w skali całego kraju, znalazły się:

Elektrycy
Elektromechanicy i elektromonterzy
Magazynierzy
Mechanicy pojazdów samochodowych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Spawacze
Ślusarze

W deficycie znalazły się ponownie zawody branży edukacyjnej:

nauczyciele praktycznej nauki zawodu

oraz

nauczyciele przedmiotów zawodowych

Do **deficytów** w miastach wojewódzkich z kolei, zaliczono następujące zawody:

Blacharze i lakiernicy samochodowi
Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
Lakiernicy
Magazynierzy
Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy maszyn i urządzeń
Operatorzy obrabiarek skrawających
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Projektanci i administratorzy baz danych
Programiści
Spawacze
Specjaliści ds. projektowania, wdrażania i doskonalenia
produktów i usług cyfrowych
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Spedytorzy i logistycy
Ślusarze

Jak wynika z badań jakościowych FGI i IDI przeprowadzonych na potrzeby III edycji projektu, firmy sektora motoryzacyjnego borykają się z **brakiem odpowiednio wykwalifikowanych pracowników**.

W tym zakresie wiele się nie zmieniło od I edycji badania i nadal na rynku brakuje następujących specjalności:

Specjalista elektromobilności

Automatyk

Bezpieczeństwo pojazdów, cyberbezpieczeństwo

Blacharz i lakiernik

Elektryk, elektronik

Elektronik pojazdów samochodowych

Elektromechanik

Mechanik maszyn

Mechanik samochodowy

Mechatronik

Metalurg

Obsługa i naprawa pojazdów elektrycznych

Operator robotów

Operator wózków widłowych

Operator z uprawnieniami

Pracownik produkcyjny – jako uniwersalny zawód

Pracownik robotyzacji procesów biznesowych

Pracownik robotyzacji procesów produkcji

Programista

Specjalista do centrów rozwojowych

Specjalista ds. Lean Manufacturing

Specjalista wsparcia informatycznego

Specjalista programowania robotów

Specjalista z uprawnieniami

Ślusarz

Sprzedawca

Utrzymanie czystości technicznej

WYNIKI BADANIA

KOMPETENCJE WYMAGANE OD PRACOWNIKÓW W SEKTORZE MOTORYZACYJNYM

Nowe technologie i czwarta rewolucja przemysłowa silnie wpływa na rynek pracy. Sprawia, że w ciągu najbliższych lat zniknie szereg stanowisk pracy. W ich miejsce pojawią się nowe, wymagające od zatrudnianych osób umiejętności innych niż dotychczas.

Raport Światowego Forum Ekonomicznego „The Future of Jobs Report 2020” podaje szacunki, zgodnie z którymi do 2025 r. przekształcenia związane z wdrażaniem nowych technologii dotkną 85 milionów miejsc pracy.

Według raportu „Pracownik przyszłości”, opracowanego w 2019 roku przez Instytut Infuture, **„65% dzieci urodzonych po 2007 r. będzie pracowało w zawodach, które jeszcze nie istnieją.** Do 2030 r. zmniejszy się liczba miejsc pracy, które od zatrudnionych osób wymagają wykonywania rutynowych zadań.

W ślad za tym maleć będzie znaczenie umiejętności fizycznych i manualnych. Na znaczeniu zyskiwać będą tzw. umiejętności XXI wieku, czyli umiejętności miękkie, takie jak:

umiejętność komunikacji, umiejętność rozwiązywania problemów i aktywnego uczenia się, zdolność do przystosowania się do zmian, odpowiedzialność, praca zespołowa, kreatywność.

Wśród kluczowych kompetencji przyszłości znajdują się, obok wskazywanych umiejętności z obszaru nauk ścisłych, tzw. STEM

SCIENCE

TECHNOLOGY

ENGINEERING

MATH

ale również: zdolność aktywnego uczenia się, kreatywność, umiejętność dzielenia się wiedzą, współpracy z innymi osobami, nastawienie na rozwiązywanie problemów, krytyczne myślenie czy umiejętności negocjacyjne.

***Pracownik przyszłości będzie
łączył odpowiednią
wiedzę techniczną
z kompetencjami miękkimi.***

WYNIKI BADANIA

KWALIFIKACJE ZAWODOWE NAUCZYCIELI

56,1% badanych nauczycieli pracuje w szkole ponad 15 lat

w tym

40,7% ponad 20 lat

26,9% to nauczyciele pracujący w szkole od 6 do 15 lat, a 19,5% to kadra najmłodsza ze stażem pracy do 8 lat.

Większość nauczycieli łączy pracę w szkole z innymi zajęciami zawodowymi. Jedynie 32,5% badanych pracuje wyłącznie w danej szkole, pozostałe **67,5%** ma inne zajęcia zawodowe poza pracą w danej szkole:

- 20,3% prowadzi własną firmę
- 9,8% pracuje w innej firmie
- **18,7% pracuje w innej szkole**
- 12,2% prowadzi szkolenia i warsztaty
- 18,7% pracuje nad różnymi projektami

Niemal co piąty nauczyciel – **22,0%** - prowadzi działania biznesowe poza szkołą związane z **sektorem motoryzacyjnym**, w tym:

- 8,1% prowadzi własną firmę motoryzacyjną
- 9,8% pracuje w firmie motoryzacyjnej
- 4,1% prowadzi szkolenia i warsztaty branżowe

W formie tradycyjnej:

- **51,2% nauczycieli odbyło szkolenia branżowe**
- 43,9% odbyło szkolenia doskonalące pracę nauczyciela
- 35,0% brało udział w targach branżowych w Polsce, a 4,1% w targach za granicą
- **30,1% szkolenia z nowych rozwiązań w branży**
- 27,6% wizyty w firmach
- 17,9% brało udział w wykładach u pracodawców, 6,5% w wykładach prowadzonych przez pracodawców w szkole
- 13,8% realizuje studia podyplomowe, a 1,6% studia II stopnia
- **12,2% staż w firmie, a 12,2% praktyki w firmie**
- 8,1% brało udział w wymianie zagranicznej z innymi szkołami, a 9,8% wyjeżdżało do firm za granicę.

42,3%

nauczycieli odbyło już szkolenie branżowe 40h u pracodawcy wymagane Kartą Nauczyciela.

83,7%

nauczycieli uważa, że na rynku brakuje szkoleń branżowych dla nauczycieli zawodu.

- **brakuje szkoleń praktycznych – wskazuje tak 69,9%**
- brakuje szkoleń teoretycznych – wskazuje tak 41,5%
- brakuje szkoleń zdalnych – 17,1% wskazań.

Jedynie 16,3% badanych uważa, że oferta szkoleń branżowych dla nauczycieli jest wystarczająca.

Najbardziej przydatne **formy zdobywania nowej wiedzy** i aktualizacji wiedzy dla nauczycieli przedmiotów zawodowych to:

- **Szkolenia praktyczne u pracodawców, wskazuje tak 73,2%**
- **Instruktaże i filmy do obejrzenia - 39,8%**
- **Dostęp do internetowych baz wiedzy - 39,0%**
- Czasopisma branżowe - 34,1%
- Szkolenia zdalne, webinaria - 30,1%
- Studia i szkolenia na uczelniach wyższych - 29,3%
- Szkolenia i kursy w Ośrodkach Doskonalenia Zawodowego - 26,8%
- Foldery, książki, opisy - 19,5%

Najbardziej przydatne **kompetencje** dla nauczycieli zawodu to:

- **Nowoczesne technologie 65,0%**
- **Kompetencje branżowe w mojej dziedzinie 61,0%**
- **Nowe trendy w motoryzacji 56,9%**
- Nowe, atrakcyjne metody nauczania 30,1%
- Język obcy zawodowy 22,8%
- Kompetencje miękkie 17,9%
- Kompetencje cyfrowe 15,4%

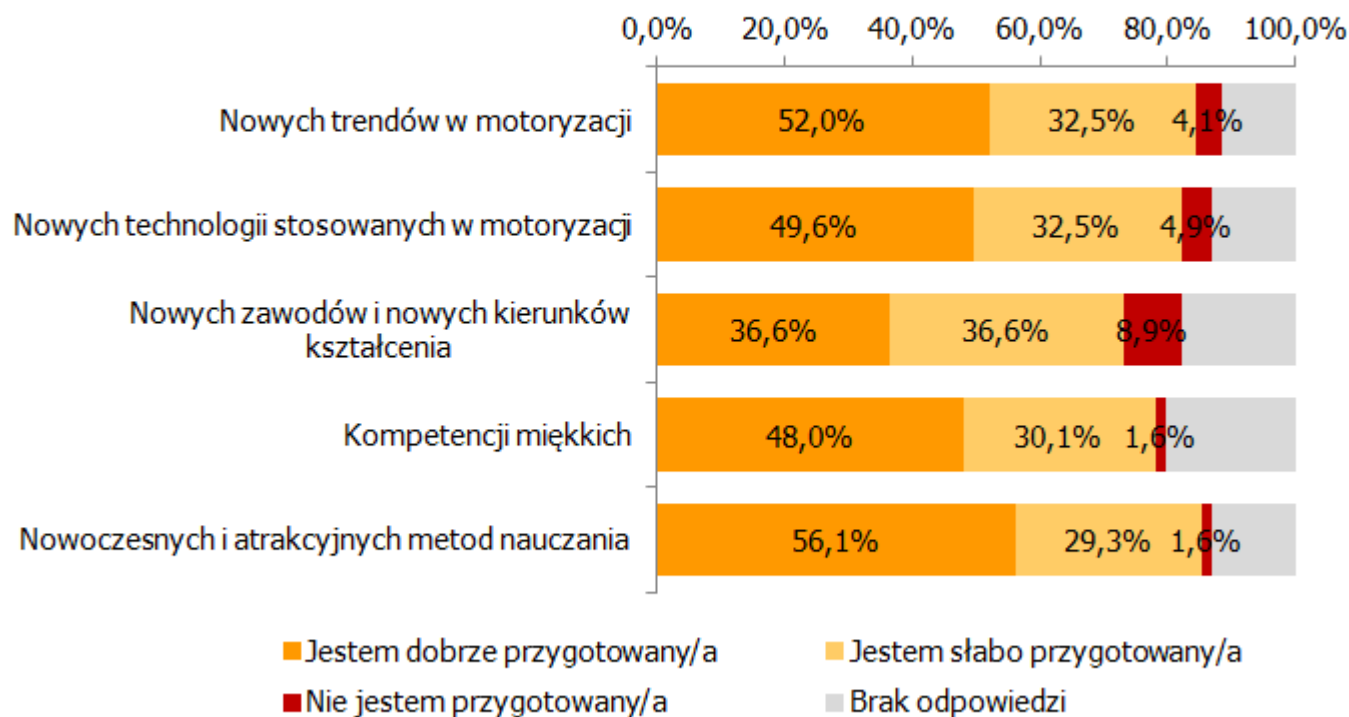
Nauczyciele potrzebują kontaktu z nowościami technologicznymi i szkoleń z umiejętności miękkich.

Jak sami wskazują:

- 56,1% to osoby dobrze przygotowane do wykorzystywania nowoczesnych i atrakcyjnych metod nauczania
- 52,0% z nich jest dobrze przygotowana do kształcenia w zakresie nowych trendów w motoryzacji
- 49,6% to nauczyciele dobrze przygotowani do kształcenia w zakresie nowych technologii w motoryzacji
- **48,0%** to nauczyciele dobrze przygotowani do kształcenia z umiejętności miękkich
- **36,6%** to osoby dobrze przygotowane do kształcenia w nowych zawodach w motoryzacji.

Jak widać powyżej, odsetek nauczycieli dobrze przygotowanych do kształcenia w zakresie nowości w motoryzacji nie przekracza 55,0%, co oznacza, że potrzeba rozwoju kompetencji zawodowych nauczycieli jest ogromna.

Wykres 8. Na ile czuje się Pan/Pani przygotowany/a do kształcenia w zakresie? N=123

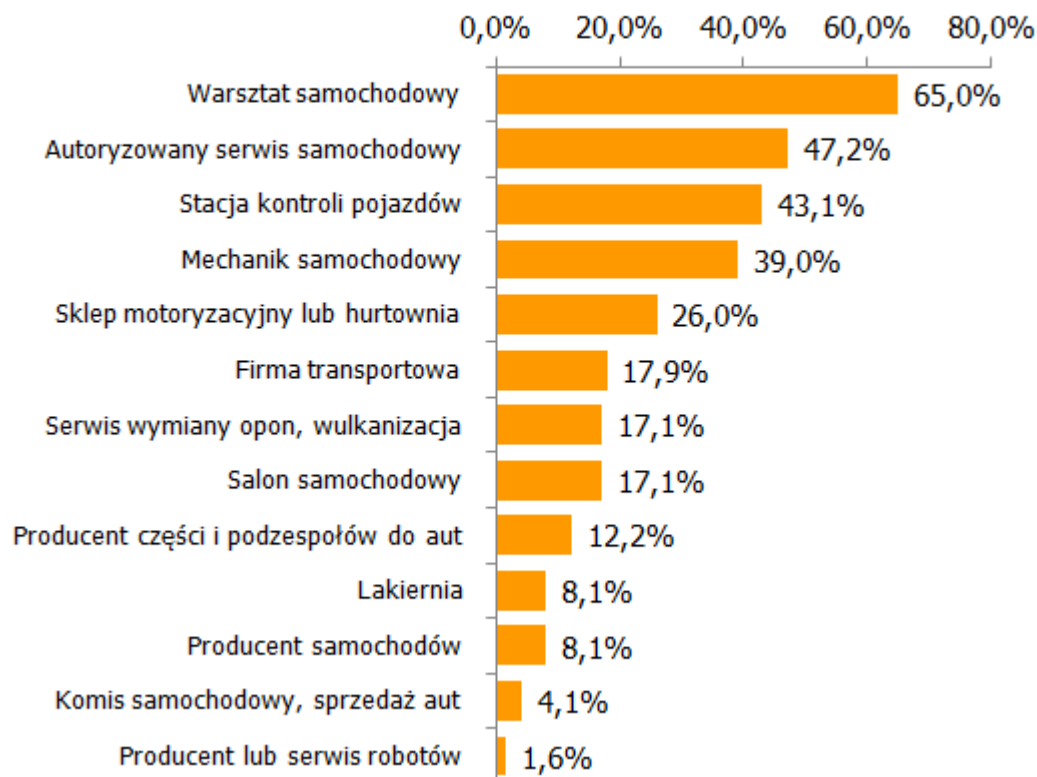

WYNIKI BADANIA

WSPÓŁPRACA SZKÓŁ Z BIZNESEM

Wykres 9. Z jakimi firmami sektora motoryzacyjnego obecnie współpracuje Państwa szkoła? N=123

Z producentem części zamiennych współpracuje jedynie 12,2% szkół, z producentem samochodów 8,1%, z producentem robotów 1,6%.

W większości przypadków współpraca szkół z pracodawcami opiera się na **praktykach dla uczniów**, wskazuje tak 80,5% nauczycieli.

Kolejno, 52,8% szkół realizuje wycieczki do firm, 44,7% staże uczniowskie.

Mniej popularne są szkolenia dla uczniów, które realizuje już tylko 26,8% i szkolenia dla nauczycieli, tylko 23,6% oraz staże dla nauczycieli, które realizuje tylko 9,8% szkół.

Klasy patronackie są realizowane w 17,9% szkół, **kształcenie dualne** jedynie w 8,9% szkół.

Wykres 10. Na czym ta współpraca polega? N=123

Spośród wszystkich szkół, które wzięły udział w badaniu, **37,4% nie ma żadnego nowoczesnego sprzętu ani samochodu.**

6,5% szkół nie posiada w ogóle żadnego samochodu ani sprzętu (ani starego ani nowego).

62,6%

spośród wszystkich badanych szkół posiada jakiś nowoczesny sprzęt:

- 47,2% posiada nowoczesne maszyny i urządzenia
- 39,8% posiada samochód osobowy dość nowy
- 10,6% posiada samochód hybrydowy
- 6,5% posiada roboty
- 2,4% posiada samochód elektryczny

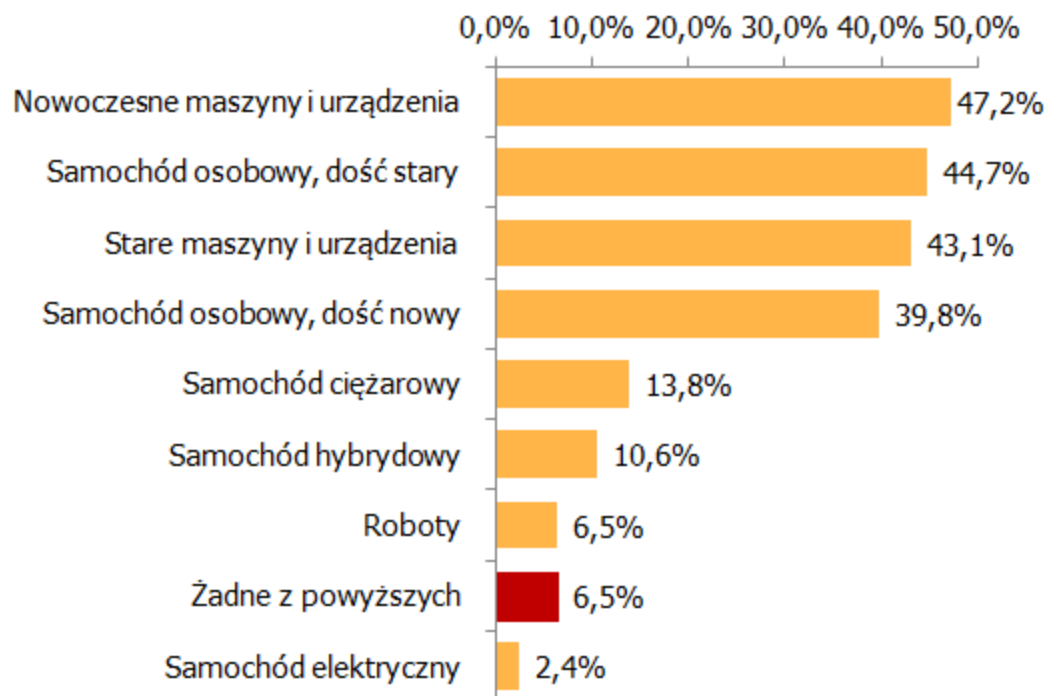
13,8% szkół posiada również samochód ciężarowy.

44,7% szkół posiada samochód osobowy, jednak dość stary, 43,1% posiada stare maszyny i urządzenia.

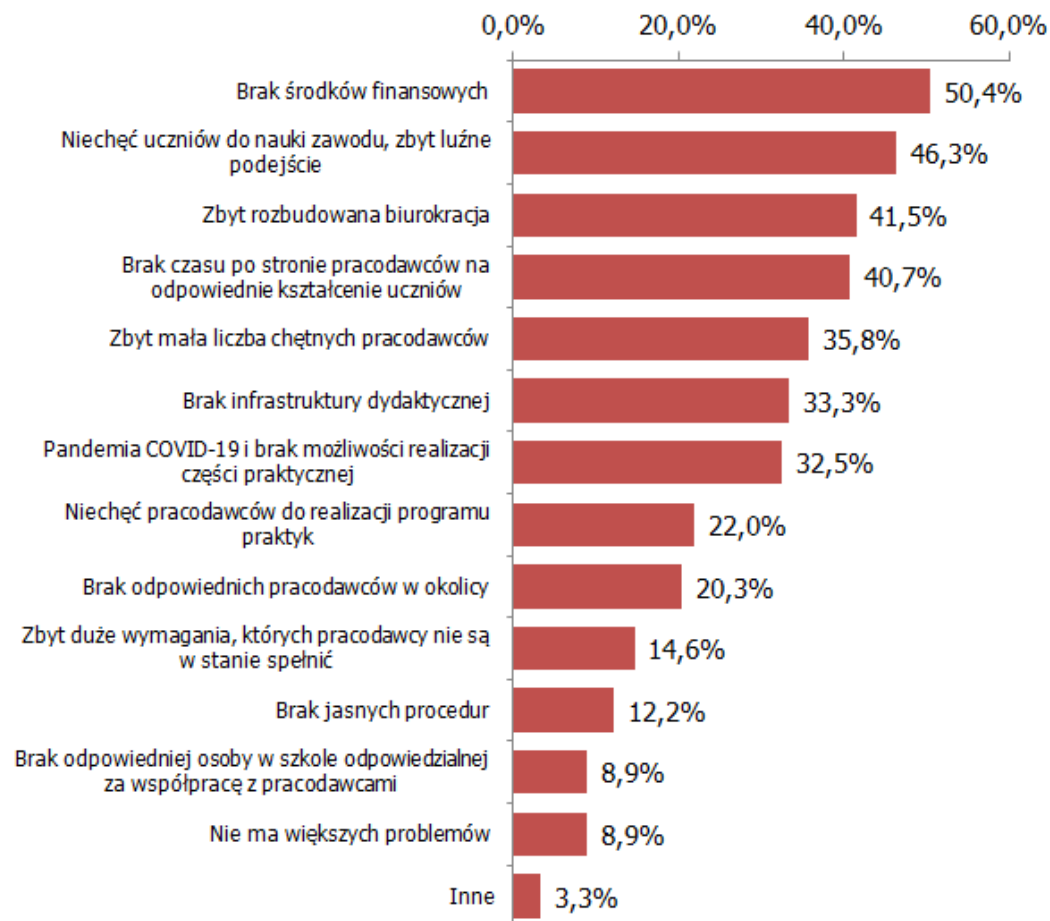
2 szkoły posiadają symulatory do nauki (symulator ciężarówki kat C oraz symulator samochodu osobowego kat B).

Wykres 11. Jaki sprzęt posiada obecnie Państwa szkoła, na którym uczniowie mogą się uczyć? N=123

Wykres 12. Jakie problemy Pan/Pani zauważa w procesie realizacji praktycznej nauki zawodu? N=123

Nauczyciele borykają się z wieloma **problemami w realizacji praktycznej nauki zawodu**, do najczęściej wymienianych należą:

Brak finansów

Niska motywacja uczniów

Biurokracja

Brak czasu po stronie pracodawców na odpowiednie kształcenie uczniów

Zbyt mała liczba chętnych pracodawców

WYNIKI BADANIA

DORADZTWO ZAWODOWE W SZKOŁACH

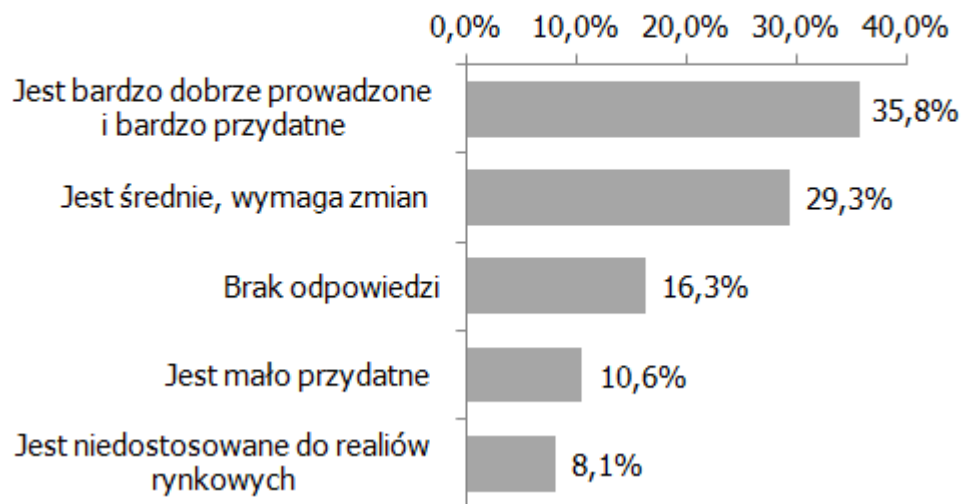
35,8%

nauczycieli ocenia bardzo dobrze doradztwo zawodowe w ich szkole

48,0%

nauczycieli wskazuje, że doradztwo zawodowe w ich szkole wymaga zmian

Wykres 15. Jak ocenia Pan/Pani doradztwo zawodowe prowadzone w Państwa szkole? N=123

Doradztwo zawodowe – w opinii nauczycieli – powinno być:

- Prowadzone przez osoby mające doświadczenie w biznesie, w przemyśle 56,1%
- Prowadzone przez pracodawców, praktyków 48,0%
- Oparte o wycieczki do firm 43,9%
- Oparte o warsztaty i prezentacje prowadzone przez przedsiębiorców lub specjalistów z różnych branż 43,9%
- Ukierunkowane na nowoczesne zawody i specjalności 42,3%
- Ukierunkowane na predyspozycje uczniów do określonych zawodów 38,2%
- Oparte o pasje i marzenia uczniów 30,1%.

Jak mówi jedna z opinii:

„Doradztwo zawodowe powinno być tylko w szkole podstawowej. Tam bardzo "wydatnie" powinno się uczniów "sprawdzić" w zakresie ich predyspozycji, możliwości i chęci co do szkoły średniej jaką mają wybrać. W szkole technicznej już doradztwo nie ma sensu! Szkoła kosztuje 10 mln rocznie gminę, a co roku tylko 10% absolwentów deklaruje, że chce pracować w zawodzie. Brak doradztwa w podstawówkach - to jest przyczyna!”

Jak wskazują uczestnicy badań jakościowych, doradztwo zawodowe w szkołach nie funkcjonuje najlepiej.

Brakuje przede wszystkim dobrych doradców zawodowych, w wielu szkołach w ogóle brakuje doradców zawodowych, gdzie 1/3 stanowisk nie jest obsadzona.

„Brakuje osób kompetentnych do prowadzenia doradztwa zawodowego w szkołach podstawowych. Najczęściej te lekcje nie są dobrze prowadzone i o tym dyrektorzy szkół i nauczyciele głośno mówią”.
/Halina Samko Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku/

Niezbędne są szkolenia dla doradców zawodowych.

Ponadto, doradcy zawodowi często nie znają firm z okolicy, nie wiedzą, jak dotrzeć do odpowiednich osób w firmie.

Brakuje również w szkołach podstawowych systemowych testów badających predyspozycje zawodowe uczniów.

Jeżeli już takie testy są robione, to takie badanie nie pociąga za sobą żadnych systemowych działań.

Za mało jest również godzin przeznaczonych na doradztwo zawodowe, co uniemożliwia prowadzenie go w odpowiednich warunkach z możliwością wyjścia do rynku pracy i poznawania specyfiki zawodów w realnych warunkach pracy czy zapraszania przedstawicieli firm do realizacji wykładów lub pokazów.

WYNIKI BADANIA

JAK POPRAWIĆ JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA?

Zadaniem edukacji jest dzisiaj to, żeby zapewnić firmom pracowników na odpowiednim poziomie, to jest czynnik, który przyciąga kapitał.

Mówiąc o jakości kształcenia zawodowego należy zacząć od konieczności podniesienia prestiżu zawodu i szkół zawodowych.

Co należy mieć na uwadze:

Mamy w branży motoryzacyjnej niedobór pracowników, jedną z przyczyn jest przestarzały system kształcenia, który odstrasza młode pokolenie.

Coraz częściej branża zatrudnia osoby z Ukrainy.

W systemie kształcenia zawodowego w opinii aż 83,7% nauczycieli brakuje środków finansowych.

Kształcenie zawodowe należy do najdroższych form edukacji, a wciąż w opinii nauczycieli jest niedowartościowane i niedofinansowane.

Wykres 16. Jakich elementów Pana/Pani zdaniem brakuje obecnie w systemie kształcenia, aby lepiej dopasować system nauczania do wymagań sektora motoryzacyjnego? N=123

Brakuje w zakresie jakości kształcenia nacisku na:

- podstawy, które są ważne w wykonywaniu danego zawodu, np. rysunek techniczny
- umiejętności manualne
- kompetencje miękkie
- język obcy zawodowy.

Jest ogromna potrzeba zapoznawania uczniów i studentów z takimi zagadnieniami jak: podstawowe narzędzia pracy i systemy jakości. Studenci i inżynierowie oraz uczniowie technikum, nie mają tej wiedzy.

Podstawy programowe zdaniem większości uczestników badań jakościowych wymagają wielu zmian.

Powinny być przede wszystkim okrojone do rzeczy naprawdę istotnych. Realne do wykonania i aktualne, jeżeli chodzi o technologie stosowane w motoryzacji.

Podsumowując, dla **podniesienia jakości kształcenia zawodowego** niezbędne jest:

- wdrożenie **rozwiązań systemowych** na wielu poziomach kształcenia
- podnoszenie **prestżu zawodu** i promowanie kształcenia zawodowego
- **dofinansowanie szkół zawodowych**, doposażenie pracowni szkolnych
- **zmiana świadomości i mentalności rodziców** i uczniów w zakresie wyboru szkoły i zawodu dla ich dzieci
- odpowiednie **doradztwo zawodowe** już na etapie szkoły podstawowej
- **szkolenia dla doradców zawodowych** i wybór tych, którzy mają określone kwalifikacje i wiedzę o rynku pracy
- **odmłodzenie kadry dydaktycznej** w szkołach, ściągnięcie młodej kadry z przemysłu, podniesienie pensji dla nauczycieli zawodu
- **szkolenia praktyczne** branżowe dla nauczycieli zawodu
- **szkolenia z kompetencji miękkich** dla nauczycieli zawodu
- **ściśła współpraca szkół z przemysłem**, promowanie wzajemnych korzyści
- dostosowanie programów nauczania do aktualnych realiów i nowych trendów oraz potrzeb i oczekiwań pracodawców
- położenie większego nacisku w podstawie programowej na **kompetencje miękkie** uczniów.

Więcej wyników
badań w raporcie

<http://radasektorowa-motoryzacja.pl/badania/>

Sektorowa Rada ds. kompetencji dla Motoryzacji i Elektromobilności

PARTNERZY PROJEKTU

